

Nd. 514. Frumvarp til laga [112. mál]

um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 66 12. apríl 1945, um útsvör.

(Eftir 2. umr. í Nd., 24. maí.)

1. gr.

Í stað ákvæða 3., 4. og 6. gr. A — II — 2, 1.—2. mgr. útsvarslaga, nr. 66/1945, skal útsvörum jafnað niður samkvæmt ákvæðum þessara laga.

2. gr.

Upphæð útsvara í hverju sveitarfélagi skal þannig ákveðin í fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, að þau ásamt öðrum tekjum sveitarfélagsins hrökkvi fyrir útgjöldum þess á árinu, þegar gert hefur verið ráð fyrir 5—10% vanhöldum við innheimtu þeirra.

Nú reynast útsvör þannig ákveðin hærri en vera skal samkvæmt 11. gr. 2. mgr., og koma þá til framkvæmda ákvæði 3. gr. d. laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga.

3. gr.

Útsvör skal miða við hreinar tekjur og eign samkvæmt skattskrá með þeim frávikum, sem hér greinir:

- a. Heimilt er að véfengja skattframtal og áætla tekjur og eignir, þó að skattayfirvald hafi metið framtalið gilt.

b. Víkja má frá ákvæðum skattalaga

um sérstakan frádrátt frá tekjum, samkvæmt 4. gr. laga nr. 36/1958,

um tapsfrádrátt á milli ára og

um fyrningarfrádrátt og afskriftir eigna hjá atvinnufyrirtækjum og félögum.

Frávik samkv. þessum staflið gjaldanda í óhag má þó eigi meira vera en það var í hlutaðeigandi sveitarfélagi á árinu 1959.

c. Útsvör síðastliðins árs skulu dregin frá hreinum tekjum, ef þau hafa verið greidd sveitarsjóði að fullu fyrir áramót næst á undan niðurfjöfnun. Sama gildir um útsvör, sem greidd eru að fullu skv. b-lið 28. gr. útsvarslaganna.

d. Heimilt er að leggja útsvör á veltu samkvæmt ákvæðum 5.—8. gr. laga þessara.

4. gr.

Að loknum leiðréttingum niðurfjöfnunarnefndar samkv. 3. gr., skal útsvörum jafnað niður samkv. reglum þeim, sem um getur í 5.—13. gr. laga þessara.

5. gr.

Í Reykjavík skulu útsvör vera sem hér segir:

a. Af hreinum tekjum greiða:

1. Einstaklingar.

Af 25— 35 þús. kr.	greiðast	940.00 kr.	af 25 þús. kr. og 19 % af afg.
— 35— 45 — —	—	2 840.00 — —	35 — — — 21 % — —
— 45— 60 — —	—	4 940.00 — —	45 — — — 23 % — —
— 60—100 — —	—	8 390.00 — —	60 — — — 25 % — —
— 100 þús. kr. og þar yfir	—	18 390.00 — —	100 — — — 30 % — —

Frá útsvari, eins og það reiknast samkvæmt þessum stiga, er veittur fjölskyldufrádráttur, kr. 800.00 fyrir konu, en fyrir hvert barn innan 16 ára aldurs á framfæri gjaldanda samkvæmt þeim reglum, sem hér fara á eftir:

Fyrir 1. barn kr. 1000.00, fyrir 2. barn kr. 1100.00, fyrir 3. barn kr. 1200.00 og þannig áfram, að frádrátturinn hækkar um kr. 100.00 fyrir hvert barn.

2. Félög.

Af 1—75 þús. kr.	greiðast	200 kr.	af 1 þús. kr. og 20 % af afg.
— 75 þús. kr. og þar yfir	—	15 000 — —	75 — — — 30 % — —

b. Af hreinum eignum greiðast:

Af 40— 70 þús. kr.	greiðast	100 kr.	af 40 þús. kr. og 5 % af afg.
— 70—100 — —	—	250 — —	70 — — — 6 % — —
— 100—150 — —	—	430 — —	100 — — — 7 % — —
— 150—200 — —	—	760 — —	150 — — — 8 % — —
— 200—250 — —	—	1 180 — —	200 — — — 9 % — —
— 250 þús. kr. og þar yfir	—	1 630 — —	250 — — — 10 % — —

c. Um útsvör af veltu fer samkvæmt því, sem hér segir, sbr. þó 8. gr.:

Gjaldendum, þar með talin samvinnufélög, sem hafa með höndum atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, má gera að greiða útsvar af veltu þeirra, en velta telst heildarsala vöru, vinnu og þjónustu, jafnt hjá félagsmönnum sem utanfélagsmönnum, ef um samvinnufélög eða önnur félög er að ræða, áður en frá eru dregin nokkur gjöld vegna starfseminnar, þar með talin hvers konar opinber gjöld, önnur en þau, er nú greinir:

1. Söluskattur samkv. b-lið 22. gr. III. kafla laga nr. 100/1948, sbr. lög nr. 82/1957.

2. Gjald til útflutningssjóðs samkv. 20. gr. laga nr. 86/1956, sbr. nú 40. gr. laga nr. 33/1958.

3. Gjald af innlendum tollvörutegundum samkv. lögum nr. 60/1939.
4. Skemmtanaskattur samkv. 1. tölulið 2. gr. laga nr. 56/1927.
5. Gjald af kvikmyndasýningum samkv. lögum nr. 28/1952.

Upphæð útsvarsins skal ákveðin í hundraðshlutum af veltu, allt að 3%.

6. gr.

Í öðrum kaupstöðum skulu útsvör vera sem hér segir, sbr. þó 9. gr.:

a. Af hreinum tekjum greiða:

1. Einstaklingar:

Af 15—20 þús. kr.	greiðast	200 kr. af 15 þús. kr. og 16 % af afg.
— 20—30 — —	—	1 000 — — 20 — — — 23 % — —
— 30—40 — —	—	3 300 — — 30 — — — 24 % — —
— 40—50 — —	—	5 700 — — 40 — — — 25 % — —
— 50—60 — —	—	8 200 — — 50 — — — 26 % — —
— 60—70 — —	—	10 800 — — 60 — — — 27 % — —
— 70—80 — —	—	13 500 — — 70 — — — 28 % — —
— 80—90 — —	—	16 300 — — 80 — — — 29 % — —
90 þús. kr. og þar yfir	—	19 200 — — 90 — — — 30 % — —

Fjölskyldufrádráttur skal vera hinn sami og samkvæmt 5. gr. a. 1.

2. Félög:

Af 1—75 þús. kr.	greiðast	200 kr. af 1 þús. kr. og 20 % af afg.
— 75 þús. kr. og þar yfir	—	15 000 — — 75 — — — 30 % — —

b. Af hreinum eignum greiðist:

Af 25— 50 þús. kr.	greiðast	100 kr. af 25 þús. kr. og 5 % af afg.
— 50—100 — —	—	225 — — 50 — — — 8 % — —
— 100—200 — —	—	625 — — 100 — — — 12 % — —
— 200 þús. kr. og þar yfir	—	1 825 — — 200 — — — 15 % — —

c. Um útsvör af veltu fer samkvæmt eftirfarandi reglum, sbr. þó 8. gr.:

Gjaldendum, þar með talin samvinnufélög, sem hafa með höndum atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, má gera að greiða útsvar af veltu þeirra, en velta telst heildarsala vöru, vinnu og þjónustu, jafnt hjá félagsmönnum sem utanfélagsmönnum, ef um samvinnufélög eða önnur félög er að ræða, áður en frá eru dregin nokkur gjöld vegna starfseminnar.

Upphæð útsvarsins skal ákveðin í hundraðshlutum af veltu, mismunandi eftir tegund, starfsemi og aðstöðu og má eigi hærri vera en hér segir:

Allt að 3%: Lyfjaverzlun, olíuverzlun, kvikmyndahús, barar, billiardstofur, söluturnar, verzlanir og veitingastaðir opnir til kl. 23.30, skartgripaverzlanir, gleraugnaverzlanir, hljóðfæraverzlanir, tóbaks- og sælgætisverzlanir, sælgætis- og efna-gerðir.

Allt að 2%: Iðnaður alls konar, þar með talin vinnsla sjávarafurða, nýlendu-vöruverzlun og önnur smásöluverzlun, sem ekki er áður talin, matsala, gistihúshald, farm- og fargjöld, umboðs- og heildverzlun og annað ótalið.

7. gr.

Í öðrum sveitarfélögum en þeim, sem talin eru í 5.—6. gr., skulu útsvör vera sem hér segir, sbr. 9. gr. 2. mgr.

a. Útsvar af hreinum tekjum greiða:

1. Einstaklingar.

Af	7—10 þús. kr.	greiðast	530 kr. af	7 þús. kr. og	10 % af afg.
—	10—15 — —	—	830 — —	10 — —	11 % — —
—	15—20 — —	—	1 380 — —	15 — —	12 % — —
—	20—25 — —	—	1 980 — —	20 — —	13 % — —
—	25—30 — —	—	2 630 — —	25 — —	14 % — —
—	30—35 — —	—	3 330 — —	30 — —	15 % — —
—	35—40 — —	—	4 080 — —	35 — —	16 % — —
—	40—50 — —	—	4 880 — —	40 — —	18 % — —
—	50—60 — —	—	6 680 — —	50 — —	20 % — —
—	60—70 — —	—	8 680 — —	60 — —	22 % — —
70 þús. kr. og þar yfir	—	—	10 880 — —	70 — —	25 % — —

Frá útsvari, eins og það reiknast samkvæmt þessum stiga, er veittur fjölskyldufrádráttur kr. 500.00 fyrir konu og sama upphæð fyrir hvert barn innan 16 ára aldurs, sem er á framfæri gjaldanda.

2. Félög.

Af	1—75 þús. kr.	greiðast	200 kr. af	1 þús. kr. og	20 % af afg.
—	75 þús. kr. og þar yfir	—	15 000 — —	75 — —	30 % — —

b. Útsvar af hreinum eignum greiðist:

Af	10—40 þús. kr.	greiðast	10 kr. af	10 þús. kr. og	2 % af afg.
—	40—70 — —	—	70 — —	40 — —	3 % — —
—	70—100 — —	—	160 — —	70 — —	4 % — —
—	100—150 — —	—	280 — —	100 — —	5 % — —
—	150—200 — —	—	530 — —	150 — —	6 % — —
—	200 þús. kr. og þar yfir	—	830 — —	200 — —	8 % — —

c. Leggja má útsvar á veltu samkvæmt ákvæðum 5. gr. c. eða 6. gr. c., enn fremur er heimilt að leggja veltuútsvar á andvirði seldra búsafurða hjá bændum.

8. gr.

Undanþegin veltuútsvari eru sláturhús og mjólkurbú.

Útsvar af landbúnaðarafurðum framleiddum innanlands og seldum í umboðs- eða heilidsölu má eigi meiru nema en $2\frac{1}{2}\%$ af heildarveltu.

Útsvar á veltu má ekki nema hærrí hundradshluta, miðað við tegund gjaldstofns, en hann var á hverjum stað árið 1959. Heimilt skal þó þeim sveitarfélögum, sem lögðu á lægri veltuútsvör á árinu 1959, miðað við tegund gjaldstofns, en lögð voru á í Reykjavík á árinu 1959, að hækka útsvör á veltu í allt að þeim hundradshluta, sem þar var þá á lagður.

9. gr.

Í kaupstöðum, sbr. 6. gr., er heimilt að jafna niður útsvörum samkv. 5. gr. a—b, enda skerðist þá ekki heildarfjárhæð útsvaranna svo, að þess vegna komi til greina aukaframlag, samkv. 2. gr. 2. mgr.

Sama gildir um önnur sveitarfélög, sbr. 7. gr. Þeim er og heimilt að jafna niður útsvörum samkv. reglum 6. gr., ef fullnægt er ákvæði 1. mgr., um heildarfjárhæð útsvaranna.

Með sama skilyrði er kaupstöðum, sbr. 6. gr., og öðrum sveitarfélögum, sbr. 7. gr., heimilt að fella niður útsvarsálagningu á tekjur, sem lægri eru en svo, að útsvar af þeim nemi 1000 krónum.

10. gr.

Lækka skal útsvar gjaldenda frá því, sem ákveðið er í 5.—8. gr. laga þessara, þegar eftirtaldar ástæður eru fyrir hendi:

- a. Sjúkrakostnaður, sem á þá fellur, ef verulegan má telja.
- b. Slys, dauðsföll, eignatjón, mikil tekjurýrnun, eða önnur óhöpp, sem skerða gjaldgetu þeirra verulega.
- c. Uppeldis- og menningarkostnaður barna þeirra, sem eldri eru en 16 ára, sem þeir annast greiðslu á.

Heimilt er að undanþiggja bætur almannatrygginga útsvarsálagningu að einhverju eða öllu leyti og að lækka útsvör gjaldenda, sem orðnir eru 65 ára.

11. gr.

Nú kemur í ljós, að útsvör samkvæmt 5.—10. gr. laga þessara reynast hærri eða lægri en fjárhagsáætlun segir til um, og skal þá niðurjöfnunarnefnd lækka eða hækka hvert útsvar að rétttri tiltölu, unz hinni áætluðu upphæð, að viðbættum 5—10%, er náð.

Hækkun útsvara má þó eigi fara fram úr 30 hundraðshlutum.

12. gr.

Útsvar skal ákveðið í heilum hundruðum króna þannig, að 50 krónum eða lægri upphæð skal sleppt, en hærri upphæð hækkuð.

Útsvari, sem eigi nær 200 krónum, skal sleppt.

13. gr.

Samvinnufélög greiða útsvar af skiptum sínum, jafnt við félagsmenn sem utanfélagsmenn, eftir sömu reglum og kaupmenn sama staðar, þó ekki af arði af viðskiptum félagsmanna.

Félögin láta niðurjöfnunarnefndum (skattayfirvöldum) í té glögga skýrslu um viðskiptin við utanfélagsmenn og ágóða af þeim. Annars kostar áætlar niðurjöfnunarnefnd viðskiptin og arð af þeim. Áætlanir nefndarinnar og útsvarsálagningu má kæra eftir almennum reglum, þar á meðal áfrýja úrskurðum til yfirskattanefndar og ríkisskattanefndar.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Jafnframt eru felld úr gildi ákvæði laga nr. 46 13. júní 1937, 41. gr. 1. mgr. 2.—3. tl.

Ákvæði til bráðabirgða.

A. Hvergi mega heildarútsvör á árinu 1960 vera hærri en þau voru á árinu 1959 að viðbættum fimmtungi af meðaltalsfjárhæð útsvara síðustu þrjú árin, en að frádregnu framlagi Jöfnunarsjóðs á árinu 1960, nema til komi samþykki ráðuneytisins, ef um kaupstað er að ræða, og sýslunefndar, að því er hreppa snertir.

B. Við álagningu útsvara 1960 skal leyfa til frádráttar tekjum útsvör, sem voru álögð 1959 og greidd sveitarsjóði að fullu fyrir 1. maí 1960.